

اشاره:

تا به حال چقدر به این مسأله فکر کرده‌اید که آشپزهای آش شله قلمکار شبکه‌های ماهواره‌ای، چه کسانی هستند؟ از کجا آمده‌اند و در کارنامه زندگی‌شان چه سوابقی داشته‌اند؟
یا به این سؤال فکر کرده‌اید که هدف واقعی هر کدام از این شبکه‌ها چیست؟
آیا واقعا تمام این هزینه‌های سرسام‌آور را هزینه می‌کنند تا مخاطب‌شان فقط و فقط سرگرم شود؟!
امروزه اغلب کشورهای جهان اقدام به پخش برنامه‌های تلویزیونی از طریق ماهواره می‌کنند و در کشورهای غربی علاوه بر دولت‌ها، شرکت‌های خصوصی نیز به پخش برنامه‌های ماهواره‌ای مشغول هستند.
ماهواره‌ها با ویژگی‌های منحصر به فرد خود در تغییر جبهه جنگ سخت از مرزهای زمینی کشورها بر صفحات تلویزیون و تغییر بازیگران اصلی آن از سیاستمداران به خبرنگاران، فیلمسازان و... نقشی اساسی دارند و ضمن مرزبندی و بارزتر کردن تفاوت‌های این دو باعث نرم‌تر شدن هر چه بیشتر جنگ‌ها و کوتاه یا از بین رفتن جنگ سخت می‌شود.

هر چند محتوی جنگ نرم هنوز همان شیوه‌های فریب، عملیات روانی، تبلیغات سیاسی و شایعه پراکنی بزرگمایی رویدادها و اخبار علیه یک کشور از طریق کانال‌های رادیویی و تلویزیونی ماهواره‌ای پخش مستقیم تلویزیونی است و به راه انداختن جنگ روانی برای رسیدن به اهداف خاص خود که تحت تأثیر قرار دادن افکار عمومی و متزلزل کردن مشروعیت یک نظام از درون است.

به جنگ نرم عناوینی مانند جنگ رسانه‌ای، جنگ رایانه‌ای، جنگ اینترنتی، جنگ سایبری و جنگ دیش‌ها اطلاق شده است. رسانه‌ها با برجسته کردن برخی از موضوعات می‌توانند بر اطلاعات مردم تأثیر بگذارند و در بسیاری موارد اتفاقا با برجسته کردن موضوع، اندیشه را می‌سازند.

غرب در هشت سال گذشته ۹ استراتژی علیه ایران به کار برد و این در حالی است که تنها با استفاده از دو استراتژی در ۴۵ سال توانست موفق به سقوط شوروی شود.

برابر آمارهای موجود، حدود ۱۷ هزار شبکه ماهواره‌ای باز و بدون محدودیت وجود دارد که شامل ۱۸۰ کانال خاص موسیقی، ۲۵۲ کانال کودک و نوجوان و ۷۴ شبکه مد است. در این میان بیش از ۴۰ شبکه فارسی زبان وجود دارد که با توجه به نوع برنامه‌ها و اهداف‌شان شامل سه دسته می‌شوند:

۱. شبکه‌های خبری (سیاسی)
 ۲. شبکه‌های مروج فرهنگ و مدل زندگی غربی (life style) معروف به شبکه‌های لس‌آنجلسی
 ۳. شبکه‌های اعتقادی و مذهبی
- در این گزارش فقط به دو مورد اول خواهیم پرداخت.

فرشته پورصادق

آش شله قلمکار میل دارید؟

۱. شبکه‌های خبری (سیاسی)

۱) BBC Persian (بی‌بی‌سی فارسی)

به گفته کارشناسان در این دو سالی که از آغاز به کار این شبکه گذشته، تأثیر به سزایی در هیجان دادن بیجا به اندکی از جوانان ناآگاه داشته است. این شبکه، ۸۵ درصد از کادر خود را از بین روزنامه‌نگاران اصلاح‌طلب تشکیل داده است. تعدادی از خبرنگاران و نویسندگان این شبکه عبارتند از:

سردبیر سابق یکی از هفته‌نامه‌های طرفدار بود که به بهانه تحصیل از ایران خارج شد و در شبکه بی‌بی‌سی به فعالیت پرداخت. وی در این شبکه به تهیه مستندها و گزارش‌های ضعیف می‌پردازد.

سال‌ها در روزنامه‌های داخل ایران از جمله، نشاط، عصر آزادگان، اخبار اقتصاد، آفتاب امروز و... فعالیت کرد و مجری برنامه علمی کاوش در صدا و سیما بود. فرناز قاضی‌زاده در سال ۲۰۰۵ به عنوان تهیه‌کننده رادیو به استخدام بی‌بی‌سی درآمد و در سال ۲۰۰۹ به عنوان مجری تلویزیون فارسی BBC آغاز به کار کرد.

در سال ۱۹۹۰ با نوشتن چند مقاله برای مجله‌های داخلی کار خبرنگاری را در ایران آغاز کرد و ۳ سال بعد با ترک ایران به عنوان خبرنگار و مجری در رادیو BBC کار کرد و بعدها سردبیر برنامه‌های مستند و زنده این شبکه شد و اکنون نیز مدیر و سردبیر بخش گردآوری خبرها و دفاتر خارجی BBC است.

از برنامه‌سازان در تلویزیون فارسی BBC و مجری برنامه «کلیک» است. نوشتن را از هفته نامه چلچراغ شروع کرد و مسئولیت‌های مختلفی را در آن مجله کسب کرد.

در سال ۱۳۷۳ خبرنگار نوجوان روزنامه آفتابگردان شد. حضور در روزنامه‌های شرق، نوز، جام جم و وقایع اتفاقیه و در نهایت عضویت در تحریریه روزنامه اعتماد ملی از فعالیت‌های او بود. فرهاد بهمن از تیرماه ۱۳۸۷ به

بی‌بی‌سی ملحق شد.

در روزنامه همشهری دوران اصلاحات مسئولیتی را عهده‌دار بود و از ابتدای آغاز به کار BBC فارسی به این شبکه پیوست و به عنوان کارشناس در برنامه‌های مختلف اظهار نظر می‌کند و بیشتر در پشت صحنه فعالیت می‌کند.

از کارشناسان این شبکه است و در برنامه‌هایی که به مسائل اعراب به خصوص فلسطین و اسرائیل مربوط است، حضور چشمگیری دارد. نبی‌طرف در روزنامه همشهری دوران اصلاحات سابقه فعالیت‌های طولانی مدت داشت.

خبرنگار بی‌بی‌سی در بیت‌المقدس است که گاهی به کشورهای منطقه اعزام می‌شود. منظرپور قبل از پیوستن به بی‌بی‌سی در سال ۲۰۰۲ دبیر سرویس اقتصادی روزنامه تهران تایمز بود. او در سال ۲۰۰۹ و در قالب خبرنگار BBC با شیمون پرز رئیس جمهور اسرائیل، مصاحبه‌ای اختصاصی انجام داد.

خبرنگار بی‌بی‌سی در استانبول است که در چندین روزنامه در ایران سابقه فعالیت دارد. نکته جالب این که نفیسه کوهنورد در اوایل کار خود در روزنامه همشهری دوران اصلاحات با هزینه‌ای قابل توجه مدت زیادی را به عنوان خبرنگار اعزامی به ترکیه سفر کرد.

مجری برنامه «نویت شما» در این شبکه است که اخیراً بر ملا شدن رابطه‌اش با صادق صبا مدیر عامل این شبکه، پرده از عدم سلامت اخلاقی این شبکه برداشت.

شبکه BBC فارسی معروف به نگاه سخن‌پراکنی انگلستان است که تمام هدفش نمایش یک تمدن بزرگ و پایدار از بریتانیاست تا در ذهن‌ها این تناقض به وجود آید که خورشید هیچ‌گاه در بریتانیا غروب نمی‌کند. شایان ذکر است رادیو بی‌بی‌سی فارسی از ۷۰ سال پیش قدمت دارد و یکی از عوامل اصلی و سرنوشت‌ساز کوتای ۲۸

مأموریت این گروه از شبکه‌های ماهواره‌ای ترویج الگوی زندگی آمریکایی در ایران است که این الگو حول سه محور رابطه دختر و پسر، خانواده و مصرف‌گرایی تأکید دارد.

در اروپا دیگر خانواده معنایی ندارد و تنها روابط جنسی بنای تشکیل خانواده است و در نتیجه موج فرزندان نامشروع به شدت به نظام اجتماعی جامعه ضربه می‌زند. برنامه‌های این شبکه در سه محور سریال و فیلم سینمایی و کلیپ‌های تصویری و پیام‌های بازرگانی است.

سریال‌ها و فیلم‌های سینمایی آن‌ها با دوبله یا زیرنویس فارسی است و ۹۸ درصد کلیپ‌های تصویری با پوشش‌های نیمه‌عریان و روابط نادرست و غیر اخلاقی مربوط به مادیات و ظاهر انسان است. پیام‌های بازرگانی این شبکه‌ها نیز بر پایه مصرف‌گرایی و تبلیغ حول مسائل جنسی است.

(۱) فارسی وان FARS11

این شبکه یکی از ۱۰۰ شبکه ماهواره‌ای «روپرت مرداک» غول رسانه‌ای دنیا و میلیاردر اسرائیلی است که قصد دارد شبکه‌های فارسی ۶-۲ را نیز راه‌اندازی کند و قرار است یکی از این شبکه‌ها به پخش برنامه‌های مخصوص رده سنی کودکان، به صورت هدفمند و مغرضانه خردسالان را هدف بگیرند.

طبق آمار به طور تقریبی درصد قابل توجهی از مردم ایران، برنامه‌های شبکه فارسی وان را دنبال می‌کنند یا مدتی کوتاه مشتری برنامه‌هایش بوده‌اند که اکثریت‌شان زنان و دختران هستند. با توجه به محتوای این برنامه‌ها و تأثیرات آن بر اذهان عمومی در کمتر از ۳ سال، این شبکه توانسته اثراتی محسوس بر مخاطبان دائمی خود بگذارد و طبق بررسی‌ها ۱۵ درصد طلاق‌های صورت گرفته متأثر از برنامه‌های این شبکه است. هدف فارسی وان ساختار خانواده بود که در نهایت به تغییر در ارکان اجتماع منجر می‌شود. سریال‌های این شبکه تنها در برگیرنده خانواده‌های بی سر و سرمان و لجام گسیخته، خیانت‌های خانوادگی عادی، جلوه دادن رابطه خارج از ازدواج و سقط جنین دختران جوان (مجرد)، ترویج مفهوم زندگی با دیگران در خارج از قالب ازدواج، مخدوش کردن روابط فرزندان با والدین و ترویج خشونت و بی‌تفاوتی به حریم خانواده و نادیده گرفتن حکم شرعی مجرم و نامحرم، تضعیف جایگاه شریعت و در یک کلام ارزش‌ها، هنجارها و اعتقادات جامعه ایران را هدف قرار داده است.

(۲) زمزمه ZemZemeh

زمزمه خواهرخوانده فارسی وان است ولی تمرکز اصلی آن بر روی زنان و روابط نامشروع و مخفی آن‌ها است.

(۳) MANOTO1

شبکه‌ی من و تو توسط سرمایه‌داران ایرانی مقیم لندن که وابسته به خاندان پهلوی هستند و در مدت کوتاه فعالیتش توانسته موفق‌تر از فارسی وان باشد. این شبکه‌ها چیزی از فارسی وان کم ندارد که هیچ؛ بلکه کم‌کم دارد گوی سبقت را از رقیب می‌ربایند حتی در مسابقات آشپزی این شبکه نیز اختلافی با آن ندارد.

مرداد بود.

(۲) voice of America/VOA (صدای آمریکا)

این شبکه مانند بی‌بی‌سی فارسی قدرت زیادی در بخش رادیو دارد اما در بخش تصویری قدمت آن به بعد از جنگ خلیج فارس بین عراق و آمریکا برمی‌گردد.

این شبکه در راستای جنگ نرم آمریکا علیه ایران تأسیس شد و مأموریتش آن سفید نمایی کامل اوضاع آمریکا و سیاه‌نمایی وضع ایران است. کارکنان VOA نیز مانند BBC از گروه در راه ماندگان انقلاب اسلامی هستند.

(۳) SIMAYE AZADI سیمای آزادی

این شبکه فرانسوی، مسئول رسمی انتشار افکار و اخبار و نظرات سازمان مجاهدین خلق (منافقین) است که به شدت مخالف اصل نظام و شخص ولی فقیه است.

(۴) شبکه‌های سلطنتی

(IRAN CHNNEL ONE / PARS TV / TASVIR)

این سه شبکه معروف به شبکه‌های سلطنت‌طلب هستند که ادعای حکومت‌داری داشته و هر یک مطابق با زمان و تاریخ برای خود میتینگ‌های چند نفری برگزار می‌کنند. هخاها، همایون‌ها و تیمسار رحمانی از مدیران این شبکه‌ها هستند.

(۵) Komoleh کوموله

این شبکه بنگاه رسمی اطلاع‌رسانی جدایی‌طلبان کردستان ایران، عراق و ترکیه است و توسط کردها در فرانسه اداره شده و مسئول رسانه‌ای گروهک نظامی - تروریستی پژاک می‌باشد.

(۶) RASA TV (رسانه سبز ایران)

رسانه سبز ایران ابتدا اینترنتی بود، اما بعد ماهواره‌ای شد. این شبکه متعلق به جنبش سبز بوده و توسط اتاق فکر لندن (سروش، کدیور، مهاجرانی، عبدالعلی بازرگان، سازگارا) اداره می‌شود.

(۷) RANGARANG رنگارنگ

رنگارنگ توسط فردی معلول الحال به نام «داور» اداره می‌شود که منطق آن فحش و ناسزا است و با پخش تصاویری به تمسخر شخصیت‌های ایرانی می‌پردازد. آقای داور با صدای نجسب خود تمامی گناهان بشریت از ابتدای خلقت بشر تا کنون را به